

Südame ja mõistusega ehk Kuri koolil on võimalus ellu jääda

Reede, 9. mai õhtupoolikuks oli Kuri Algkoolis organiseeritud meeldejääv üritus. Õhtu juhatas sisse noorte interpretide kevadkontsert. Esinesid Malle Mürgimäe ja Ene Eimre õpilased Kuri Algkoolist, Käina Kaunite Kunstide Koolist ja R. Tobiasi nimeisest Kärkla Muusikakoolist. Kõlas J. S. Bachi, Fr. Schuberti, L. van Beethoveni, S. Prokofjevi, R. Tobiasi, H. Elleri ja paljude teiste tuntud helikunstnike loomine. Kokku kanti ette 18 muusikapala klaverile, plokkflöödile ja plokkflöödiansamblile. Noorte muusikute esinemisotkus, ronkumust tiibklaver ja suurtest vanaaegsetest aulaakendest voogav valgus andsid tõelise kontserdielamuse. Ehk nii algabki tee suurde muusikasse...

Publiku seas viibinud Kuri sõpruskooli esindajad Gotlandilt Kräklingbo Algkoolist tutvustasid pärast kontserdi lõppu oma koolitus- ja lapsevanematega suhtlemise meetodeid.

Gotlandimaal on ühendus "Kool ja Kodu",

kuhu võivad, aga ei pea kuuluma kõik lapsevanemad. Kaks korda aastas on lapsevanemate koosolekud, kus kunagi ei räägita lastest: see pole Rootsi seaduste järgi lubatud. Räägitakse hoopis koolikorrast, -seadustest ja õpetamismeetoditest. Detsembris on selline koosistumine kogu perele. On ema ja isa ning laps istub nende keskel, ja siis räägitakse lapsest. Ja laps räägib, kuidas tema arvamust mööda tal ühes või teises aines läheb. Õpetaja kirjutab lapse vastused üles ühele lehele ja see jääb nagu lepinguks õpetaja, õpilase ja kodu vahel, mille alusel pannakse paika plaanid, kuidas last õpetada, et ta paremini edasi jõuaks. Maikuus on vanematega lõpukõnelused, mil vaadatakse, kas on jõutud sinna, kuhu plaanitud. Kui ei, pannakse vanematele vastustus lapsele lisaõppe korraldamiseks.

Ühenduse "Kool ja Kodu" juhatus saab kokku igas kuus ühel teisipäeval. Ka seal räägitakse lastest.

Kuri kooli lapsevanem küsis: Teil ei panda lastele hindeid, kuidas nad siis hea taseme saavutavad?

20 aastat tagasi olid hinded ka väikestele õpilastele, nüüd hinnatakse vaid kaheksandast klassist alates. Iga lapse sees on tugev soov õppida ja hindeid polegi va-

ja. Kui on kehvad õpilased, võtab halb hinne viimase õppimistahtmise ära.

Õppepäeva lõpul arutavad õpetajad läbi, kui palju on õpilased edasi jõudnud, mida tuleb järgmises tunnis rõhutada. Õpetajad peavad õpilase teadmiste juurde juhtima, mitte otseselt õpetama.

Iga õpilasega töötatakse personaalselt. Last ainult kiidetakse, tunnustatakse, otsitakse välja tema tugevad küljed ja arendatakse neid. Õpilane võib näiteks kolme aasta programmi õppida viis aastat ja keegi ei ütle talle, et oled istuma jäänud.

Pärast sõpruskooli esindajate lahkumist peeti

lastevanemate üldkoosolek: kas 30. mail toimuv kooli lõpupidu korraldatakse vaid lõpuklassile või kogu koolile. Kohal viibisid ka Pühalepa vallavanem **Anton Kaljula** külaelanikuna ja **Tõnu Otsason** volikogu liikmena.

Lapsevanemate esimene küsimus oli kohe: kas volikogu ei saaks uuesti Kuri kooli küsimust üles võtta?

Anton Kaljula: Volikogu otsust muuta ei saa, kuid võimalus uus avaldus teha on olemas. Te peaksite raiuma seda, et maja jääks külale. Juunikuus on kavas kooliküsimus niikuinii üles võtta, kuid ka maikuu volikogule võib uusi avaldusi teha. Võimalus on kokku leppida finantseerimises kooli seltside projektide kaudu, kus ühe osa võtab vald enda kanda. Küla arengu seisukohalt näiteks algkool-lasteaia projekt.

Välja tuli mõte - külarahvas teeb oma seltsi.

Koolijuhataja **Aili Siht:** Aga kui tuleks algkool-lasteaed?

Anton Kaljula: Ma ei saa üldse aru, miks algkool-lasteaed volikogus välja hääletati!

Lasteaia ületoomiseks oleks vaja olnud 250 000 krooni.

Aili Siht: Algkool-lasteaed oli hääletamise esimene punkt ja kuna ületoomisraha praegu ei ole ja kolmas, 6-klassilise kooli variant oli veel ees, ei hääletatudki. 4-klassilise kooli puhul tekib oht, et lapsi ei jätku.

Anton Kaljula: Oli kuidas oli, aeg on mõelda, mis edasi.

Lapsevanem: Hea oleks juba maikuu volikogus see küsimus üles võtta, et vanemad jõuaksid kooli likvideerimise juhul lapsed sügisel mujale kooli panna.

Mure seoses laste koolivahetusega on vanemal just muusika

õppimise soikumise pärast, mida suuremas koolis pole võimalik teha. ("Kas poiss hakkab üksi flööti mängima, kui teised 20 teda selle pärast vaid naeravad?")

Aili Siht uuris ka kivimaja probleemi (maakivid pidavat laste tervisele kahjulikud olema). Mingil ajal pidavat kivid küll midagi kiirgama, kuid otsest mõju nad mingil moel ei avalda.

Anton Kaljula: Põhikooli seaduse järgi võib kooli sulgeda, kui õpilased on võimalik sama taseme kooli üle viia. See käib küll põhihariduse kohta, muusikaga on lugu aga tõesti kriitiline.

Kandma jäi mõte, et volikogule tuleb kiiremas korras konkreetne projekt esitada ja seda nädal enne, mil istung toimub (20. mai). Initsiatiiv peab tulema küla poolt, küla peab alustama seltsitegevust. Kokku tuleb panna seltsi põhikiri, mille alusel maja koos inventariga endale taotleda. Kui volikogu on nõus maja üle andma, saab juba raha koguma hakata.

Kohapeal määrati kindlaks Kuri külaseltsi juhatuse koosolekute toimumise kellaajad, millal seltsi põhikirja ja projektiga tegeldakse. 30. mail, kui on kooli lõpupidu, tuleb juhatus uuesti kokku, sest selleks ajaks on ka volikogu otsus teada.

Kuri külaselts luuakse, ja mitte ainult kooli pärast, vaid üldise külaelu arendamiseks. Kui riigi poliitika paindlikumaks muutub ja väikekoolidele nagu Rootsiski rohkem rõhku panema hakatakse, läheb ka meil kergemaks.

Aili Siht: Huvitav, kelle vastu küll volikogu läks? Mitte õpetaja, vaid lapse vastu. Meie kool ei ole üksnes kolm kilomeetrit ümber koolimaja, vaid ulatub Heltermaalt Kärdlani. See näitab kooli mainet.

Lapsevanem Kärdlast: Lapsed ise tahavad Kuri kooli tulla, sest siin on neil huvitav. Miks me oma lapsed muidu Kärdlast siia õppima tahame tuua: ikka muusikaõppe ja sõbraliku suhtumise pärast!

Koolijuhataja lõpetas koosoleku optimistlikult: Olgu kooli saatusega kuidas on, kevadine ekskursioon tuleb igal juhul. Sõidame lastevanemate raha eest nii kaugele, raha võimaldab. Vormsisse, Saaremaale või koguni Soome.

AGNES KALLIT